

Akar még egy Hamiltont?

FOTÓ: GYENES KÁLMÁN

Amit lefoglaltak, már nem kerülhet piacra

Csak semmi flanc, megteszi nekem a jó öreg, magyar Budafok brandy is. Mert itt, Szegeden, jó időre elvesztette hitelét a patinás nevű itóka. Legalábbis az a Hamilton, ami déli szomszédaink receptje szerint készül – nálunk.

Csongrád megye bűnügyi történetében eddig példátlan esetet leplezett le a főkapitányság gazdaságvédelmi osztálya. Szegeden, Szőregen, Rőszkén, Mórahalmon és még több településen bukkantak a Hamilton konyak és a Moszkva vodka előállítási helyeire. A magyar szeszhamisítók a jügoszláv szeszcsempészekkel összefutva szereztek be az eredeti italok szörnyűséges utánzatainak kellékeit. A „jugók” hordták a címkeket (darabját 5 forintért), a zárókupakokat (8 forintjáért), tiszta szeszt, s ameddig bírták, az üres üvegpalackokat is. A vodkához való desztillált vizet benzinkutaknál szereztek be a „gyártók”. A konyak előállításához megfelelt a jó magyar víz is. A recept: 60 liter tiszta szeszhez 90 liter víz, egy kis

esszencia, illetve ételszínező – kész is a vodka, a konyak.

Igazán senkit sem akarok elkészeríteni, de akik a szegedi boltok elé telepedett alkalmi árusoktól vettek italt, szinte biztos, hogy ilyen összetételűért adtak 240-260 forintot.

A szeszhamisítók kilétéről közelebbit nem mondtak a rendőrök, hisz a nyomozás még javában tart. Eddig öt gyanúsítottat találtak, de sorra tartják a házkutatásokat. Lefoglaltak már számlát, 25 ezerről szólót: a guberálók, csempészek ugyanis nem bírták a tempót, ezért az orosházi üvegyártól vettek nagy tételben vermoutos palac-

kokat a „szeszgyártók”. 470 liter tiszta szeszt, 270 liter palackozott „konyakot”, 2245 üres üveget is lefoglaltak. Előfordult, hogy disznóból pakoltak ki, ott volt a raktár...

A hamisítók nem voltak szívbijasok: mikor elterjedt a városban, hogy a két címkes Hamiltonok gyanúsak, átálltak aranycímkesre.

Aki ezek ismeretében mégis vesz ilyen kutyvalékok, egészen biztos, túl fogja élni. Aki változatosabb, nézze meg például, van-e a kupak tetején Hamilton-embléma. (Az eredetiben van.) Célszerű fizetés előtt fejre állítani a konyakopalackot: az orosházi üvegyár rövidítéssel jelöli meg termékeit.

MAG

Száz méter kokárda

Talán a rendszeres kereslet hiánya teszi. A városban keresve sem találni nemzetiszín zászlót, pedig e portékát, ha csak szezonálisan is, de most sokan megvennék, ha tudnák, hol keressék.

Az Ezermester és Úttörő Bolt két éve profilt váltott, ma már csak az ezermesterkedéshez valókát árusítja. (Hej, azok az átkos idők, amikor nem ünnepelethetjük szabadon március 15-ét, akkor még lehetett zászlót kapni!)

A régi telefonkönyvben megtaláltam a Delta Kereskedelmi Vállalat dekorációs részlegének számát.

A részleg megszűnt, zászlót nem tartunk, de ne keseredjen, ma már ön a tizedik, aki ugyanezen a számon érdeklődik, piros-fehér-zöld zászló után kutatva – vigasztal a vonal másik végén jelentkező hölgy.

A Centrumban se zászlóval, se vékony, kokárdának való szalaggal nem szolgálhatnak, de maradt még a szélesebb, 5-7 centiméteresből. A Szeged Nagyházban úgyszintén nem kapni zászlót, vékony szalagból a déli órákban azonban még volt 100 méterük.

Bízom benne, hogy nemzeti ünnepünkön a megszokott módon feltűnnek majd a kokárda-árusok, akik talán jobb kapcsolataik, leleményességük révén beszereztek néhány zászlót is. A kérdés csupán az, milyen haszonkulcsal számolnak majd.

Eladó az egész világ! S ne feledjük, korunk hőse a vállalkozó! Talán még megérjük, hogy a szegedi Kárász utcán leleplezik a következő emléktáblát:

„Ezen a helyen árulta 1992. március 15-én kokárdáit Majlassovsky Eugén.”

VARGA IVÁN

Helyi adók 2.

A vállalkozók kommunális adója

Szeged Megyei Jogú Város Közgyűlése 1991. december 19-én rendeletet alkotott a vállalkozók kommunális adójának bevezetéséről. Az 1992. január 1-jén hatályba lépett rendeletet az érintettek tájékoztatására ismertetjük.

Az adókötelezettséget az önkormányzat illetékességi területén történő munkaerő-foglalkoztatás, alkalmazott tartása alapozza meg. Adófizetésre kötelezett az a magánszemély, aki belföldön saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából üzletszerű gazdasági tevékenységet végez és vállalkozói igazolvánnyal rendelkezik, akinek a tevékenységét e rendelet vagy más adótörvény vállalkozásnak minősít, valamint az a jogi személy, szervezet, amely üzletszerű gazdasági tevékenységet folytat. 40 százalékosan vagy azt meghaladóan csökkent munkaképességű alkalmazott után nem kell kommunális adót fizetni.

Az adó alapja az önkormányzat illetékességi területén működő adóalany által helyben foglalkoztatott személyek (tulajdonos, alkalmazott, tag stb.) átlagos statisztikai állományi létszáma. Az adó évi mértéke a 25 millió forintot meg nem haladó nettó árbevétel esetén 1000 forint/fő, ennél nagyobb árbevétel esetén 2000 forint/fő. Ha az adókötelezettség nem áll fenn a teljes évben, az adó évi mértékének időarányos részét kell számításba venni úgy, hogy minden megkezdett hónap egésznek számít.

A vállalkozó az adófizetési kötelezettségének teljesítése érdekében adóelőleget köteles fizetni. Ha a vállalkozó tevékenysége az adóévet közvetle-

nül megelőző évben részben szünetelt, az adóelőleg alapját a tényleges működés időtartama alatt foglalkoztatott átlagos statisztikai létszám figyelembevételével kell megállapítani. Ha a vállalkozónak az adóévet közvetlenül megelőző évben nem volt adóalapja, a tevékenység kezdésétől számított 60 nap alatt képződött adóalap figyelembevételével kell az adóelőleg alapját megállapítani. Nem terheli adóelőleg-fizetési kötelezettséget azt a vállalkozót, aki tevékenységét az év második felében kezdi meg. Az adózó az adókötelezettséget, illetve az adóköteles bevételhez tartozó tevékenységet annak keletkezésétől számított 15 napon belül az önkormányzati adóhatáságnál köteles bejelenteni. Az adóelőleget az első félévben március 15-ig, a második félévben szeptember 15-ig kell befizetni.

Soron kívüli adóbevallást kell tennie a vállalkozónak a változást követő 30 napon belül, ha felszámolás nélkül megszűnik, adóköteles tevékenységét megszünteti, elrendelik a felszámolását vagy átalakul.

A magánszemély kérelme alapján az adót az önkormányzati adóhatóság mérsékelheti, elengedheti, ha megfizetése az adózó és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti.

K. G.

Zöld turizmus – pályázat

Nyarlalás falun, tanyán címmel pályázatot hirdet fiataloknak a Magyar Falusi-Tanyai Vendégfogadók Szövetsége. A zöld turizmus népszerűsítése érdekében meghirdetett versengés 6-18 éves fiatalokat mozgat meg, de áttételesen minden generációnak figyelmébe ajánlja a fejlődő és komfortosodó magyar falusi-tanyai üdülési lehetőségeket. A pályaműveket a behatárolt ifjúsági korosztálytól két kategóriában várják.

Az „A” kategória témája: Várlak a falunkba, tanyánkba nyaralni. Ezt elsősorban a falun, tanyán élő gyerekek számára hirdeti meg a szövetség. Egy elképzelt, vagy valóságosan létező barátnak kell levelet fogalmazni, amelyben a pályázó gyerekek leírják, hogy miért érdemes náluk tölteni a vakációt, vagy a hétvégét. A tanyán, a faluban, a kertben milyen virágok, fák, növények találhatók, milyen háziállatok vannak. A pályázók megírhatják a kirándulási lehetőségeket, sétautakat, kerékpártúrákat, milyen népi szokások fedezhetők fel a lakóköznyezetükben, s miféle mesterségekkel ismerkedhetnek meg az odalátogatgat. Pályázhatnak levélként fogalmazott írásművel városi gyerekek is, akik esetleg falun, tanyán élő rokonaik környezetéről szólnak saját élményeik alapján. Azok az ifjú pályázók, akik a szóban forgó levelet valóban el is küldik barátjuknak, s a fénymásolatot juttatják el a szövetség címére, külön jutalom pontot kapnak. Az „A” pályázat beküldési határideje: 1992. május 15.

„Falun, tanyán nyaraltam”. Ez a „B” kategória pályamunkáinak témája. Ebben személyes élményeket várnak olyan gyerekektől, fiataloktól, akik idehaza vagy külföldön tanyán, farmon, falun nyaraltak. Szere-

peljen az írásban az is, hogy milyen sajátos élményt adott a konkrét nyaralóhely, amiért szívesen menne más alkalommal a faluba. E pályázati kategóriában 1992. szeptember 15-ig várják az élménybeszámolókat. Mindkét pályázati kategóriában jutalompontokat kapnak, ha az útikönyvekben nem szereplő érdekességekről tesznek említést. A leírásokhoz célszerű rajzot, fotót, újságkivágást mellékelni.

A legsikeresebb pályázatok szerzői közül az „A” kategóriában az első helyezett két személyes ötnapos franciaországi utat nyer. A második díj pedig négyszemélyes falusi tanyai pihenés (két éjszaka). A „B” kategóriában 4 személyes falusi, tanyai pihenést lehet nyerni, két éjszakai szállással. A pályázatokat a megadott határidőig Magyar Falusi-Tanyai Vendégfogadók Szövetsége címére várják, 1360 Budapest Postafiók 9. A borítékra rá kell írni: „Nyarlalás falun, tanyán.”

(A Magyar Falusi-Tanyai Vendégfogadók Szövetségének címe március 9-től egyébként megváltozott: a szervező irodája Budapesten, a Szoboszlai u. 2. szám alatt van, telefonszámuk 1555-333.)

Ki darabolta fel Jónás Mátyást? (3.)

Megkerül a gyilkos

Nincsenek velünk született ösztöneink, amik megvédenének a bűnözőktől. Olyanok sincsenek, amelyek fölismeretnő segítenének a gyanús körülményeket. Kiss Mihály ismerősei között nem akadt senki, aki – bár fureszállotta Misi gyors meggazdagodását – egy-egy föl villant gondolatát végig is gondolta volna. Nem tette, mert „a Misi” egyszerűen jó ember volt. B. Sándorékhoz is gyakran fölugrott. Olykor csak azért, mert banánt kapott és B.-eknek föltétlenül akart adni belőle. A kicsi Sanyit ugyanis nagyon szerette, s tudta, a kisfiú boldog, ha banánt ehett.

Ez a Misi pedig azt mondta, hogy nyeretlen lottószelvényrel nyerte az autót a Neményi Rt.-től. Ha pedig ezt mondta, akkor úgy is van. Igaz, másoknak meg azt hintette el, hogy tízezer márkáért jutott hozzá. Kéz alól. Óriási mázliad van – intézték el egyszerűen, s nem támadt bennük csak jóindulatú irigység. Szerencsés fickó – mondogatták maguk között. Akadt olyan, akinek gazdag külföldi rokont emlegetett, megint másnak pedig a főváros Nagykorösi úti autópiacon mesélte, ahol is két vadidegentől hatszázezer forintért – se szerződés, se vámpapír, semmi – villámsebességgel megvette a csodálatos autót.

Valahogy a hatszázezer forintos mese hihető volt.

És különben is. Nem mindegy, hogy Misiinek miből van autója? Mindig is volt neki. Igaz, Ladák. De milyenek?! A legutóbbi, ellopott ezeröttszáz köbcentisben elektronikával szerelte föl a magaságos fennvalót is. Távirányítás, elektronikus zárak, tucatnyi lámpa, dőlésmérő és a fene tudja még mi nem került az autóbába. Misi ilyen volt. Imádta az autót. Csak arra gondolhattak az ismerősök, ami természetesen tűnt: Misiinek valóra vált az álma.

Mert Misi már régtől vágyott egy superautóra. Igaz, első szándékából mindig Opel Vectrát ajánlott magának, de hát Istenkém. A BMW se’ rossz...

Szóval, a rendőrökben a rutin nyomta el a gyanakvást, Kiss Mihály barátaiban pedig a szeretet. Hinni akarta mindenki talán a csodát? Meglehet.

Furcsa, de Sárika néni, Kiss Mihály édesanyja volt talán az utolsó, aki tudomást szerzett fia szerencséséről. Pedig együtt éltek a lakótelepi lakásban, kettesben. Az özvegyasszony, meg agglegény fia. Kiss talán azt érezte, a mamát nem lehet beszapni...? Vagy a gyerekkori szorongás tartotta vissza? Az a szorongás, amit akkor éreztünk, amikor tudtuk, hogy bajt csinálunk, és mégis megtettük a tiltott dolgot? Azt a szorongást, ami annak a rossznak a bevallása jelentett...?

Mindenesetre Kiss Mihály karácsony tájékán beültette elvált bátyja Szolnokon élő gyerekeit, a mamát abba az autóbába, amelyiknek csomagtartójában

alig egy hónapja fejbe lőtt hullát szállított!

És elvitte karácsonyozni az édesanyját, meg a két gyereket a Dunántúlra. Végig bolondoztak az úton – emlékszik vissza Sárika néni, zsebkendőt gyűrögetve, szemét törölgetve.

Nos, a rendőrök tehát megtalálták az elveszettnek hitt BMW-t. Kiss Mihályt orgazdának gondolták, bár, ami azt illeti, akkor már akadt olyan nyomozó, akinek megfordult a fejében: Kiss Mihályt többet tud arról az autóról, meg a gazdájáról, mint amit elmondott.

A dolgok rendje szerint kikérdezték a bajszos, alacsony, vézna Kiss Mihályt az autó felől. Maradt a mese a Nagykorösi út neppereiről. Nem tűnt túl nagy bűnnek az sem, hogy egy egyébként totálkárosra összetört Zsiguli rendszámát akasztotta a szelíd hangú férfi a vadonatúj BMW-re. Nem helyénvaló, de hát majd felel érte a bíróságon. Sok mindent Szolnokon nem kezdhettek a gyanúsítással, hiszen a jármű budapesti „illetőségű” volt, átadták hát Kiss Mihályt a Budapesti Rendőr-főkapitányság nyomozóinak, akik annak rendje és módja szerint fölszállították a Gyorskocsi utcába. Mondom még egyszer: tulajdonképpen egy orgazdát vélték a markukban. Faggatták innen, faggatták onnan, de Kiss tartotta magát a meséjéhez.

Más információk is elkerültek a rend-

őrökhöz bizonyosan, hiszen házkutatást tartottak Kiss Mihály és édesanyja közös lakásán, Szolnokon, a Molnár Anna úton. Előbb elvitték önvédelmi fegyverét, majd – anélkül, hogy a férfi szobájába léptek volna – a nappali egyik szekrényt nyitatták ki. Volt ott több is, de éppen ahhoz guggoltak oda, amelyiken a színes televízió trónolt. És éppen ahhoz a fiókhöz, ahol ékszereket találtak. Olyanokat, amelyeket azelőtt özvegy Kiss Mihályné sohasem látott. Arany nyaklánc lapult a fiókban, pecsétygyűrű Jónás Mátyás monogramjával. Ez már több volt a soknál. Amikor a garázs sorra került, ott meg az egyik doboz alatt személyi igazolvány árválkodott. Jónás Mátyásé. Tudták a rendőrök, hogy sokkal nagyobb a baj annál, mint amit gondoltak. Misi, a zöld BMW, újságkivágások a hirdetéssel, Jónás Mátyás ékszerei, személyi igazolványa... Kiss még próbálkozott. Azt mondta, hogy mindezt az autó kesztyűtartójában lelte. És ehhez is tartotta magát darabideig.

Aztán... aztán egyszer csak bejelentette: vallani akar. Háborzongató történettel állt elő. Azzal, amit már ismerünk. Hogy ő volt. Hogy valóban agyonlőtte a fiatal Jónás Mátyást az autójáért. S hogy

megmutatja, hol van a holttest.

Pedig ha nincs holttest – krimiből közsímsert szituáció –, akkor nincs azonosítható gyilkosság sem. Am Kiss Mihály ettől a perctől már készsége. Kívítta a nyomozókat az Ecser környékén található elhagyott utcákhoz. (Tudomásom szerint azonban nem sikerült az ottani helyszínt azonosítani. Nincs vérmom és nincs meg sem a hüvelye, sem magja annak a pisztolylövedéknek, amelyik kioltotta Jónás Mátyás életét.) Megmutatta a víztárolót, ahonnan azután a bűvárok kiemelték a megsonkított holttestet. Jónás Mátyásé. Megvan hát a szerencsétlen áldozat és megvan a szörnyű büntetett beismerő tettes. Vége az ügynek, már ami a legsürgősebb teendőket illeti. De vajon vége van-e? Ki ez az ember, aki ilyen hidegvérrel elkövet ilyen gyilkosságot? Milyen ember az a Kiss Mihály, aki azt is egyfolytában az állítja: ő tette, egyedül tette.

(Folytatjuk.)

HORTOBÁGYI ZOLTÁN